

CUBIC: POLSCY PILOCI MOGĄ SIĘ SZKOLIĆ WRAZ Z F-35

"P5 TCTS to system używany na polskich myśliwcach F-16. Jest on w pełni operacyjny, dodaliśmy pewne najnowsze modernizacje do tego systemu" - mówi w rozmowie z Defence24.pl Mark Graper z Cubic Global Defense. Dodatkowo przedstawiciel firmy podkreślił, że dzięki temu systemowi możliwe jest szkolenie w polskiej przestrzeni powietrznej wraz z maszynami F-35 należącymi krajów NATO.

Cubic Global Defense dostarcza Siłom Powietrznym zasobniki montowane na skrzydłach samolotów i infrastrukturę naziemną, która służy do śledzenia samolotów w czasie rzeczywistym. Umożliwia ona sprawdzenie czy samoloty realizują wszystkie założenia treningowe. Ta sama infrastruktura jest stosowana na ponad 30 poligonach na całym świecie, w tym w USA np. w Nellis, gdzie odbywają się ćwiczenia Red Flag.

Jak tłumaczy w rozmowie z Defence24.pl Mark Graper system jest używany na maszynach zachodnich ale też na maszynach postsowieckich, które brały udział w słynnych ćwiczeniach Red Flag.

Zasobniki systemu P5 CTS/TCTS w najprostszej wersji używanej w Nellis są tylko wykorzystywane do śledzenia pozycji maszyn ale istnieje także możliwość integracji z awioniką samolotów tak by zyskać dodatkowe możliwości zbierania parametrów misji. Pomagają też ustalić czy samoloty przeciwników, którymi mogą starsze samoloty 3. generacji często nie posiadające radaru takie jak Alpha Jet, A-4 czy F-5, w tym należące do prywatnych firm są na właściwych pozycjach. System uzupełniony o pulpit agresora (*Bandit Board*) firmy Cubic umożliwia też starszym samolotom bycie wymagającym partnerem dla znacznie nowszych samolotów 4. i 5. generacji.

Polskie siły powietrzne stosowały P5 TCTS ten system m.in. podczas ćwiczeń Tiger Meet. Jak tłumaczy przedstawiciel Cubic Global Defense obecnie dzięki temu samemu systemowi nie ma także problemu ze wspólnymi ćwiczeniami z myśliwcami US Air Force.

System jest także zintegrowany z myśliwcami F-35 i znajduje się w każdym samolocie tego typu dostarczonym krajom NATO. Zastosowana technologia musiała zostać uzupełniona o szyfrowanie z uwagi na konieczność zachowania cech stealth myśliwca oraz procedury bezpieczeństwa związane z tym samolotem. Zastosowanie tego systemu daje jednak już obecnie możliwość trenowania w polskiej przestrzeni powietrznej z udziałem myśliwców 5. generacji.

Obecnie system szkoleniowy Cubic Global Defense daje także możliwości pełnej integracji z systemami naziemnymi i wykorzystywania go do symulowania użycia broni powietrze-ziemia. Poza amerykańskimi siłami zbrojnymi i Polską P5 CTS/TCTS trafił obecnie do ponad 14 państw, w tym Australii, Kanady i na Bliski Wschód, a Cubic aktywnie poszukuje nowych klientów swojego rozwiązania.

P5 CTS/TCTS umożliwia prowadzenie ćwiczeń z udziałem do 100 samolotów naraz na dystansie

sięgającym 320 km, a nawet większym po rozszerzeniu systemu o dodatkowe anteny naziemne.